

«حقوق در آینه رویه قضایی» (۲)

حقوق بانکی کاربردی (جلد دوم)

دعاوی بانکی

با همکاری:

گروه پژوهش‌های حقوقی هلدینگ دارو

علیرضا توفیق

(قاضی دادگستری و مدرس دانشگاه)

سرشناسه	توفیق، علیرضا، ۱۳۵۴-، گردآورنده
عنوان قراردادی	Tofigh, Alireza ایران، قوانین و احکام Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	حقوق بانکی کاربردی/علیرضا توفیق؛ با همکاری گروه پژوهش‌های حقوقی هلدینگ داروگر.
مشخصات نشر	تهران: مشق شب، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	ج ۳: مصور، جدول، نمودار.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۸۹۲۰۰-۲۸-۰ : دوره ۳ : ۹۷۸-۶۰۰-۸۹۲۰۰-۲۷-۰ : ج ۱ : ۹۷۸-۶۰۰-۸۹۲۰۰-۲۹-۰ : ج ۲.
وضعیت فهرست‌نویسی	فیبا
یادداشت	بالای عنوان: حقوق در آیینه رویه قضایی.
یادداشت	کتابنامه.
مدرجات	ج ۱، عقود بانکی: (تعاریف، اصطلاحات، ساختار نظام بانکی، انواع بانک (...))، ج ۲، دعاوی بانکی.
عنوان دیگر	حقوق در آیینه رویه قضایی.
موضوع	بانک و بانکداری -- قوانین و مقررات -- ایران
موضوع	Banking law -- Iran
موضوع	بانک و بانکداری -- ایران -- جنبه‌های حقوقی
موضوع	Banks and banking -- Iran -- Legal aspects
شناسه افزوده	هلدینگ داروگر، گروه پژوهش‌های حقوقی
رده بندی کنگره	۷ : ۳۹۷/ت۹۷۰/ک۸۹۲۰
رده بندی دیویی	۳۴۰/۵۰۸۱
شماره کتابشناسی ملی	۵۸۰۱۰۳۰

نام کتاب:

«حقوق در آیینه رویه قضایی» (۲)

حقوق بانکی کاربردی (جلد دوم) / دعاوی بانکی

نویسنده: علیرضا توفیق، قاضی دادگستری و مدرس دانشگاه

با همکاری: گروه پژوهش‌های حقوقی هلدینگ داروگر

ویراستار فنی: دکتر قاسم دولتخواهی

ناشر: انتشارات مشق شب

صفحه‌آرایی و طراحی جلد: آیدین علی‌بیگی

نوبت چاپ: اول / ۹۸

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک جلد دو: ۹۷۸-۶۰۰-۸۹۲۰۰-۳۹-۷

شابک دوره: ۹۷۸-۶۰۰-۸۹۲۰۰-۳۸-۰

قیمت: ۱۱۰,۰۰۰ تومان

نشانی مرکز نشر و پخش: تهران، میدان انقلاب، ابتدای خیابان قدس،

ساختمان آنا تول فرانس، (شماره ۳) واحد ۱۱

تلفن تماس: ۱۷-۶۶۹۶۲۵۱۶ نمایر: ۶۶۴۸۸۸۲۰

www.mashgheshabpub.ir

حق چاپ محفوظ و مخصوص ناشر می‌باشد.

فهرست مطالب

۱۳		مقدمه
۱۹		مقدمه
۲۳		فصل اول / کلیات و انواع دعاوی بانکی
۲۵		گفتار اول: سؤالات راجع به حقوق بانکی کاربردی
۲۵		مبحث اول: طرح موضوع
۲۶		مبحث دوم: سؤالات کاربردی
۲۷		بند اول: سؤالات مربوط به مقررات پولی و بانکی
۲۹		بند دوم: سؤالات مربوط به بانک غیر مجاز و مؤسسات اعتباری غیرمجاز
۳۱		بند سوم: سؤالات مربوط به عقود مشارکتی
۳۲		بند چهارم: سؤالات مربوط به اخذ وکالت از مشتری توسط بانک
۳۳		بند پنجم: سؤالات مربوط به اجرائیه ثبتی و سند لازم الاجرا
۳۵		بند ششم: سؤالات مربوط به توقیف عملیات اجرایی واحد اجرای ثبت
۳۵		بند هفتم: سؤالات مربوط به اسناد رهنی
۳۶		بند هشتم: سؤالات مربوط به اسناد وثیقه (چک و سفته) و خسارت تأخیر تأدیه
۳۹		بند نهم: سؤالات مربوط به اصل تخصص
۳۹		بند دهم: سؤالات مربوط به ضمانت نامه بانکی
۴۰		بند یازدهم: سؤالات مربوط به گشایش اعتبارات اسنادی
۴۰		بند دوازدهم: سؤالات مربوط به قرض الحسنه
۴۰		بند سیزدهم: سؤالات مربوط به عقود مبادله ای
۴۱		بند چهاردهم: سایر سؤالات مربوط به حقوق بانکی
۴۴		گفتار دوم: علل طرح دعاوی (له و علیه بانک) در مراجع ثبتی و مراجع قضایی
۴۵		گفتار سوم: مصادیق و انواع دعاوی بانکی

مبحث اول: دعاوی بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری و قرض الحسنه علیه اشخاص حقیقی و حقوقی ...	۴۵
بند اول: طرح دعوا در مراجع قضایی	۴۵
بند دوم: مطالبه از طریق واحد اجرای ثبت	۴۸
مبحث دوم: دعاوی اشخاص حقیقی و حقوقی علیه بانک‌ها و مؤسسات اعتباری	۵۲
فصل دوم / بررسی تحلیلی- کاربردی انواع دعاوی بانکی	۶۵
مقدمه	۶۷
گفتار اول: دعوی بطلان شرط ضمن عقد در قراردادهای بانکی	۶۹
مبحث اول: عنوان صحیح و کامل طرح دعوا	۶۹
مبحث دوم: جهات استحقاق خواهان برای اقامه دعوی مذکور	۶۹
مبحث سوم: مالی یا غیر مالی بودن دعوا	۷۰
مبحث چهارم: بهای خواسته	۷۱
مبحث پنجم: مستندات قانونی دعوا	۷۱
مبحث ششم: استعلام از مرکز تحقیقات فقهی	۷۱
مبحث هفتم: مرجع صالح به رسیدگی	۷۴
مبحث هشتم: نمونه دادخواست	۷۵
مبحث نهم: نحوه رسیدگی به دعوا توسط دادگاه و مراجع ارجاع به کارشناس و دستورات قضایی ...	۷۷
مبحث دهم: نمونه رأی دادگاه بدوی و تجدید نظر	۷۸
گفتار دوم: دعوی بطلان عقود مشارکتی (مشارکت مدنی، مشاربه و ...)	۸۱
مبحث اول: عنوان صحیح و کامل طرح دعوا	۸۴
مبحث دوم: جهات استحقاق خواهان برای اقامه دعوی بطلان قرارداد مشارکت مدنی	۸۵
مبحث سوم: مالی یا غیر مالی بودن دعوا	۸۶
مبحث چهارم: بهای خواسته	۸۶
مبحث پنجم: مستندات قانونی دعوا	۸۶
مبحث ششم: مرجع صالح به رسیدگی	۸۷
مبحث هفتم: استعلام از مرکز تحقیقات فقهی حقوقی قوه قضاییه و پاسخ آن مرکز	۸۷
نتیجه‌گیری	۹۲
مبحث هشتم: نمونه دادخواست (بطلان قرارداد مشارکت مدنی)	۹۴
مبحث نهم: نحوه رسیدگی دادگاه	۹۷
مبحث دهم: نمونه رأی دادگاه	۹۸
مبحث یازدهم: خروج از موضوع فعالیت شرکت (اصل تخصص) و عدم اهلیت	۱۰۷
مبحث دوازدهم: نمونه رأی	۱۱۷

مبحث سیزدهم: تسویه تسهیلات قبلی با اعطای تسهیلات جدید تحت عنوان مشارکت مدنی ..	۱۲۴
گفتار سوم: دعوی ابطال اجرائیه (شکایت از دستور اجرا)	۱۵۱
مبحث اول: مقدمه و طرح بحث	۱۵۱
مبحث دوم: مصادیق اسناد قابل صدور اجرائیه	۱۵۲
بند اول: راجع به سند در حکم سند لازم اجرا (اسناد عادی در حکم سند لازم اجرا)	۱۵۲
بند دوم: راجع به سند رسمی لازم اجرا	۱۵۲
مبحث سوم: نحوه رسیدگی به شکایت از دستور اجرا و شکایت از عملیات اجرایی	۱۵۳
بند اول: مراجعه به واحد اجرای ثبت محل (دایره اجرا)	۱۵۳
بند دوم: مراجعه به دادگاه حقوقی (مراجع قضایی)	۱۵۴
مبحث چهارم: خاتمه دعوی شکایت از دستور اجرا	۱۵۵
مبحث پنجم: مالی یا غیر مالی بودن دعوی «شکایت از دستور اجرا»	۱۵۷
بند اول: نظریه اعلییه	۱۵۷
بند دوم: نظریه اکثریت	۱۵۷
بند سوم: نظریه اداره حقوقی قوه قضاییه	۱۵۸
بند چهارم: نتیجه گیری	۱۵۸
مبحث ششم: مرجع صالح به رسیدگی	۱۵۸
مبحث هفتم: مستندات قانونی دعوا	۱۵۹
مبحث هشتم: نمونه دادخواست ابطال اجرائیه ثبتی (شکایت از دستور اجرا)	۱۵۹
مبحث نهم: نحوه رسیدگی به دعوا	۱۶۱
بند اول: دستور تعیین وقت رسیدگی و دستور ارسال پرونده به دادگاه	۱۶۱
بند دوم: تشکیل جلسه دادرسی	۱۶۱
بند سوم: ارجاع امر بر کارشناس و ذکر موارد ضروری در قرار دادگاه	۱۶۲
مبحث دهم: نمونه رأی دادگاه راجع به ابطال اجرائیه ثبتی	۱۶۳
گفتار چهارم: دستور توقیف عملیات اجرایی	۱۷۵
مبحث اول: نهادهای مشابه در قوانین موضوعه	۱۷۶
مبحث دوم: مستند قانونی دعوا	۱۷۶
مبحث سوم: مرجع رسیدگی	۱۷۸
مبحث چهارم: نحوه رسیدگی به دعوا	۱۷۸
مبحث پنجم: نمونه دادخواست راجع به دستور توقیف عملیات اجرایی	۱۸۰
مبحث ششم: نمونه قرار توقیف عملیات اجرایی	۱۸۱
مبحث هفتم: نمونه قرار رد درخواست توقیف عملیات اجرایی	۱۸۲

مبحث هشتم: تأثیر توقیف عملیات اجرایی بر رفع ممنوعیت خروج از کشور بدهکار	۱۸۳
بند اول: تعریف «ممنوع الخروج»	۱۸۳
بند دوم: مستند قانونی ممنوع الخروج	۱۸۳
بند سوم: نمونه برگ ممنوع الخروجی	۱۸۵
مبحث نهم: آیا قرار توقیف عملیات اجرایی ممنوع الخروجی را رفع می کند؟	۱۸۶
مبحث دهم: رفع اثر از قرار توقیف عملیات اجرایی	۱۸۷
مبحث یازدهم: جبران خسارت ناشی از قرار توقیف عملیات اجرایی	۱۸۷
گفتار پنجم: دعوی ابطال سند رهنی	۱۸۸
مبحث اول: ارباب عقد رهن	۱۸۹
مبحث دوم: اصناف عقد رهن	۱۸۹
مبحث سوم: آیا می توان با پرداخت قسمتی از بدهی، به همان میزان مال مرهونه را فک نمود؟	۱۸۹
مبحث چهارم: آیا مال مرهون، باید به قبض مرتهن درآید؟	۱۹۰
مبحث پنجم: رهن مال مرهون - عوارضی - اسوی قیم یا ولی قهری یا وصی	۱۹۱
مبحث ششم: تقدم دين بر رهن	۱۹۲
مبحث هفتم: اختصاص سند رهنی با ابقای دين جديد (تسهيلات جديد)	۱۹۴
مبحث هشتم: نحوه اقامه صحيح دعوا	۱۹۵
مبحث نهم: جهات استحقاق خواهان	۱۹۵
مبحث دهم: مالی یا غیر مالی بودن	۱۹۵
مبحث یازدهم: مرجع صالح به رسیدگی	۱۹۶
مبحث دوازدهم: مستندات قانونی دعوا	۱۹۶
مبحث سیزدهم: نمونه دادخواست راجع به تقدم رهن بر دين	۱۹۷
مبحث چهاردهم: نحوه رسیدگی به دعوا	۲۰۰
مبحث پانزدهم: نمونه رأی دادگاه راجع به تقدم رهن بر دين	۲۰۱
گفتار ششم: دعوی الزام به فک رهن	۲۱۱
مبحث اول: جهات استحقاق خواهان	۲۱۱
مبحث دوم: نمونه دادخواست	۲۱۲
گفتار هفتم: دعوی ابطال سند انتقال اجرایی	۲۲۳
مبحث اول: طرح صحيح دعوا و جهات استحقاق آن	۲۲۴
مبحث دوم: جهات استحقاق خواهان	۲۲۴
مبحث سوم: نمونه رأی دادگاه	۲۲۴
گفتار هشتم: دعوی مطالبه وجه بابت استیفای ناروا (دارا شدن نا عادلانه)	۲۳۲

مبحث اول: نحوه اقامه دعوی صحیح	۲۳۳
مبحث دوم: تحلیل مواد ۲۶۶ و ۳۰۲ قانون مدنی	۲۳۴
مبحث سوم: ارجاع به کارشناس	۲۳۶
مبحث چهارم: نمونه دادخواست استیفای ناروا	۲۳۷
مبحث پنجم: نمونه رای استیفای ناروا	۲۴۶
گفتار نهم: دعوی صدور حکم به رفع بازداشت و رفع توقیف از ملک توقیف شده در واحد اجرای ثبت	۲۵۷
مبحث اول: تبیین موضوع	۲۵۷
مبحث دوم: مرجع صالح به رسیدگی	۲۵۸
مبحث سوم: مستندات قانونی دعوا	۲۵۹
مبحث چهارم: نحوه رسیدگی به دعوا	۲۶۰
مبحث پنجم: نمونه دادخواست توقیف عملیات اجرایی و رفع بازداشت از مال توقیفی	۲۶۰
مبحث ششم: نمونه رای دادگاه ارجاع به رفع توقیف از اموال توقیفی	۲۶۵
گفتار دهم: ممنوعیت اندک انگیزنده تسهیلات توسط بانک یا مؤسسه اعتباری	۲۶۶
مبحث اول: طرح موضوع	۲۶۶
مبحث دوم: نمونه رای دادگاه	۲۶۷
گفتار یازدهم: مسئولیت مدنی بانک در مورد کارکنان بانکی و تحویل آن به غیر صاحب حساب	۲۷۲
مبحث اول: نمونه دادخواست	۲۷۳
مبحث دوم: نمونه رای دادگاه	۲۷۴
گفتار دوازدهم: مطالبه وجه چک یا سفته از سوی بانک یا مؤسسه اعتباری علیه اشخاص	۲۷۶
مبحث اول: طرح موضوع	۲۷۶
مبحث دوم: امور موضوعی و امور حکمی	۲۷۷
مبحث سوم: مرز ماده ۱۹۹ قانون آیین دادرسی مدنی	۲۷۸
مصادیق دلایل احراز	۲۸۱
مبحث چهارم: نمونه قرار ارجاع امر به کارشناس	۲۸۳
مبحث پنجم: نمونه دادخواست	۲۸۵
مبحث ششم: نمونه رای دادگاه	۲۸۸
گفتار سیزدهم: نمونه دادخواست ها و آرای بانکی	۳۰۶
مبحث اول: نمونه دادخواست ها	۳۰۶
مبحث دوم: نمونه آرای بانکی	۳۴۸
گفتار چهاردهم: نرخ سود تسهیلات از سال ۶۲ تا ۹۶	۳۹۸
فهرست منابع و مآخذ	۳۹۹

پیش‌گفتار

بیشرفت و توسعه رپرتوژ مادسازی و شناخت همه‌جانبه از رویکرد، هدف و برنامه‌های پیش‌روی هر شرکت، سازمان و تشکیلات برچود می‌آید.

هلدینگ داروگر با بینش مخاطب، شور و مشتری‌مدار، با استعانت از پروردگار، درایت مدیران تصمیم‌ساز، تخصص کارشناسان و شجاعت مدیران هم‌آهنگی پرسنل همیشه همراه و مسئولیت‌پذیر خود، توانسته است به برندی تثبیت‌شده و صاحب‌نام تبدیل شود.

داروگر پس از سال‌ها تجربه معاشرت و سازش با مردم شریف ایران در ارائه محصولات مختلف شوینده، بهداشتی و غذایی، به‌واقع جامعه را بخشی از خانواده بزرگ خود می‌داند.

فرصت مغتنمی است که دو موضوع حیاتی در قاعده‌اندازی و محبوبیت برندهای هلدینگ داروگر را یادآوری کنم:

نخست، آگاهی بخشی نسبت به نوع، کیفیت و مورد مصرف و کاربرد محصولات، بالا بردن سطح دانش، آگاهی و ارتقای سلیقه مشتری و ارتقای سطح کیفی محصولات و توانایی در تولید و نحوه ارائه محصولات است.

دیگر، تعهد به رضایت‌مندی مشتری و در عین حال، ارتقا و رقابت با بازارهای جهانی که محصول هم‌اندیشی و خواست مشترک بوده و هست.

افزایش تعداد و تنوع محصول از شوینده و بهداشتی تا غذایی، نشانه رشدی است که شرکت داشته و به عنوان یک کلاس ایرانی در عین تولید ۵۰۰ نوع محصول، موجبات کارآفرینی و حفظ سرمایه‌های انسانی و کارکنان خود را فراهم نموده است.

آیتم دیگری که از درجه اهمیت بالایی برخوردار است و از عوامل کارساز و مؤثر در ارتقا، رشد و همگرایی اهداف پیش‌بینی شده هلدینگ داروگر است، مشارکت و همکاری منسجم و عملیاتی با

پژوهشگران و محققان دانشگاهی و مراکز آموزش عالی و کاربلدان حوزه محصولات غذایی، بهداشتی و شوینده است.

ماحصل حمایت‌های هلدینگ داروگر با محوریت افزایش آگاهی، دانش و توان علمی و عملی همکاران، مخاطبان، تصمیم‌سازان این صنعت و نهایتاً مشتریان و مردم به عنوان سرمایه اصلی هلدینگ داروگر است.

داروگر در راستای مسئولیت اجتماعی خود با حمایت از مکتوبات دانش‌محور، کتاب‌ها، مقالات، یادداشت‌ها و ترجمه‌های مختلف و انتشار آن و همچنین همراهی و هم‌افزایی دانشی که ذکر آن رفت، می‌کوشد آگاهی بخش و مروج تفکر و تحقیق باشد.

امروزه با توجه به رشد دانش و آگاهی مخاطبان و مشتریان، دیگر ابزار سنتی در جذب و حفظ مشتری کارایی ندارد به عقیده ما، بهترین و معتبرترین شاخص در جلب و نگه داشتن مشتریان وفادار، افزایش کیفیت و کیفیت اتصال و در عین حال احترام به ذائقه مشتریان قدیمی و البته ارتقای سطح درخواست مشتری و رسیدن به لایقه خواست اوست.

هلدینگ داروگر با استعانت از پروردگار منان و بهره‌مندی از متخصصان باتجربه، تحصیلکرده و جوان، توانسته پوسته قدیمی خود را رشد و بسط دهد و مبتنی بر اصول علمی و استاندارد و با وقوف به مسئولیت اجتماعی، توسعه را از اهم برنامه‌های خود می‌داند و دلیل این مدعا را می‌توان در توفیق معرفی و فروش بالغ بر ۵۰۰ نوع محصول تولیدی دانست.

امروز سهم زیادی از سبد محصولات غذایی و شوینده‌های مختلف مورد نیاز خانواده ایرانی را محصولات هلدینگ داروگر تهیه و عرضه می‌کند و این یعنی، در این نمود و اندی سال فعالیت، رسالتمان را که همانا ارتقای کیفیت و برندسازی در محصولات غذایی و شوینده و بهداشتی است، تثبیت کرده و با پشتوانه سرمایه انسانی وفادار و محصولات باکیفیت و استاندارد، تجربه حاصل شده افتخار و موهبتی است که نخست به پروردگار مهربان مدیون و دوم به همراهی باور و توان همکاران و مشتریان به عنوان سرمایه اصلی هستیم.

به امید رشد ترقی و بالندگی و رشد جهانی محصولات ایرانی در صنایع مختلف و کلیدی.

بیژن اسماعیلی

مدیر هلدینگ داروگر